

Vergaderjaar 2009–2010

27 625

Waterbeleid

Nr. 165

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 16 juni 2010

De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat¹, heeft een aantal vragen voorgelegd aan de bewindspersoon van Verkeer en Waterstaat over de brief van 18 mei 2010 inzake openstelling rijksbaggerdepots voor derden, Landelijke Proef Grootschalige Verwerking Baggerspecie en de Regeling Specifieke eenmalige uitkering Baggerwerkzaamheden Bebouwd gebied (Kamerstuk 27 625, nr. 163).

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 15 juni 2010. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Jager

De griffier van de commissie,
Sneep

¹ Samenstelling:

Leden: Vendrik, C.C.M. (GL), Staij, C.G. van der (SGP), Snijder-Hazelhoff, J.F. (VVD), Gerkens, A.M.V. (SP), Ham, B. van der (D66), Jager, H. (CDA), voorzitter, Koopmans, G.P.J. (CDA), Mastwijk, J.J. (CDA), Eski, N. (CDA), Aptroot, Ch.B. (VVD), Boelhouwer, A.J.W. (PvdA), Samsom, D.M. (PvdA), Roefs, C.W.J.M. (PvdA), Broeke, J.H. Ten (VVD), ondervoorzitter, Cramer, E.A. (CU), Koppejan, A.J. (CDA), Roemer, E.G.M. (SP), Ouwehand, E. (PvdD), Jansen, P.F.C. (SP), Polderman, H.J. (SP), Rouwe, S. de (CDA), Tang, P.J.G. (PvdA), Linhard, P. (PvdA), Meeuwis, CLM (VVD) en Mos, R. De (PVV).

Plv. leden: Gent, W. van (GL), Vlies, B.J. van der (SGP), Harbers, M.G.J. (VVD), Bommel, H. van (SP), Koşer Kaya, F. (D66), Pieper, H.T.M. (CDA), Atsma, J.J. (CDA), Bilder, E.J. (CDA), Hijum, Y.J. Van (CDA), Krom, P. de (VVD), Jacobi, L. (PvdA), Vermeij, R.A. (PvdA), Besselink, M. (PvdA), Verdonk, M.C.F. (Verdonk), Anker, E.W. (CU), Knops, R.W. (CDA), Leeuwen, H. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Vacature, (SP), Lempens, P.P.E. (SP), Haverkamp, M.C. (CDA), Waalkens, H.E. (PvdA), Albayrak, N. (PvdA), Neppérus, H. (VVD) en Agema, M. (PVV).

1

Hoeveel kubieke meter aan overcapaciteit is beschikbaar in de rijksbaggerdepots en hoeveel in particuliere depots?

Er kan nog ruim 50 miljoen m³ gestort worden in de rijksbaggerdepots. Deze hoeveelheid is beschikbaar bij volledige vulling van alle rijksbaggerdepots. Op basis van de huidige, recent bijgestelde, prognoses is bij ongewijzigd beleid nog ca. 20–25 miljoen m³ aan capaciteit nodig tot 2030. De restcapaciteit in de rijksdepots is dus ca. 25–30 miljoen m³ uitgaande van de totaal beschikbare capaciteit.

Voor particuliere depots is de bergingscapaciteit ruim 30 miljoen m³. Voor deze depots is het aanbod geschat op ca. 0,3–1,8 miljoen m³ per jaar. Onder de aanname dat er tot 2030 circa 20 miljoen m³ niet toepasbare baggerspecie wordt gestort is de regionale restcapaciteit ruim 10 miljoen m³.

2

Werkt de overcapaciteit van rijksbaggerdepots concurrerend met particuliere depots? Wordt door de overcapaciteit de prijs voor baggeropslag gedrukt? Zo nee, waarom niet?

Nee, de overcapaciteit van rijksbaggerdepots werkt niet concurrerend met particuliere depots. De rijksdepots zijn door RWS aangelegd voor baggerspecie die vrijkomt tijdens het uitvoeren van de waterbeheertaken (baggeren) van RWS. De rijksdepots zijn niet vrij toegankelijk voor baggerspecie van derden. Wel bestaan er afspraken over een beperkte toegankelijkheid van de rijksbaggerdepots voor niet toepasbare baggerspecie van derden. Voor het storten van deze baggerspecie wordt een vaste prijs berekend die is gebaseerd op de (aanleg)kosten van het depot. De omvang van de restcapaciteit is niet van invloed op dit tarief.

3

Is het, nu er sprake is van overcapaciteit in Rijksbaggerdepots, mogelijk de vergunning van particuliere baggerdepots in te perken? Zo nee, waarom niet? Kunt u aangeven op welk moment u verwacht dat dit wel mogelijk zal zijn?

Nee, dat is niet mogelijk. De Wet milieubeheer en de Waterwet bieden geen grondslag om de vergunning van particuliere depots in te perken vanwege een totale overcapaciteit van alle baggerspeciedepots. Bovendien zou dat leiden tot oneigenlijke concurrentie met de particuliere depots.

4

Klopt het dat de vrijkomende niet toepasbare (NT) bagger door de aannemer verplicht moet worden aangeboden bij een Rijksbaggerdepot tegen een nul-euro-tarief (excl. loonkosten)? Zo ja, is deze maatregel strijdig met het Europese aanbestedingsrecht?

Nee, het is geen verplichting voor de aannemer om niet toepasbare rijksbaggerspecie aan te bieden bij een rijksbaggerdepot.

5

Klopt het dat Waternet een nul-euro-tarief betaalt bij het Rijksbaggerdepot? Zo ja, deelt u de mening dat de markt hier buitenspel wordt gezet?

Dit klopt alleen voor baggerspecie afkomstig van de sanering van de rivier de Vecht. Het (water)beheer van de Vecht is overgedragen van het Rijk aan het Waterschap Amstel Gooi en Vecht (AGV).

Met betrekking tot de kosten van de nog uit te voeren waterbodemsanering van de Vecht is bij de overdracht afgesproken dat de baggerspecie uit de Vecht tegen een nul-euro tarief in een rijksdepot gestort kan worden. Voor andere baggerspecie geldt deze regeling niet (Waternet is de uitvoeringorganisatie van AGV).

6

De toenmalige staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat heeft in haar brief van 25 januari 2010 (Kamerstuknummer 27 625-157) gemeld de belanghebbenden te consulteren omtrent de nieuwe berichten in de baggerdepotruimte in relatie tot het aanbod van NT bagger. Kunt u uiteenzetten tot welke voorlopige resultaten dit heeft geleid?

Bij de consultatie zijn zowel aanbieders van baggerspecie (waterschappen en gemeenten) als ontvangers (depothouders) benaderd over het huidige en te verwachten aanbod van niet-toepasbare baggerspecie. De consultatie bevestigt het beeld dat de beschikbare depotcapaciteit groter is dan het geprognostiseerde aanbod van baggerspecie. Het is echter niet ondenkbaar, dat dit beeld in de toekomst zal wijzigen. Daarom is het beter om te spreken van restcapaciteit in plaats van overcapaciteit.

7

Kunt u aangeven of het uw voornemen is om, gezien de beschikbare (over)capaciteit in de markt voor NT bagger, geen nieuwe bestuursakkoorden te tekenen, noch bestaande te verlengen? Kunt u aangeven wat de meerwaarde is van de bestaande bestuursakkoorden in de huidige markt?

De overeenkomst «Naar regionale bestuursakkoorden waterbodembodem» is in 2008 geëxpireerd. Doel was het stimuleren van regionale overheden om regionale depotcapaciteit te ontwikkelen. Bij het afsluiten van een bestuursovereenkomst kreeg de regio gelimiteerd in tijd en hoeveelheid de mogelijkheid om van een rijksbaggerdepot gebruik te maken voor het storten van niet-toepasbare baggerspecie. In de particuliere depots is momenteel voldoende ruimte beschikbaar. Hierdoor is de meerwaarde van (nieuwe) bestuursakkoorden komen te vervallen.

8

Wat is de status van het Besluit Bodemkwaliteit in relatie tot de verontdieping van zandwinputten met toepasbare bagger?

Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) is een AMvB onder de Wet bodembescherming en Waterwet en regelt onder meer het toepassen van grond en bagger in zandwinputten. Aanvullend wordt thans een handreiking uitgewerkt om voor specifieke situaties het beleid verder uit te werken en het proces voor het herinrichten van plassen te verduidelijken.

9

Waarom is het Rijksbaggerdepot Slufter, in tegenstelling tot het Hollands Diep en IJsseloog, wel geopend voor niet-toepasbare bagger uit geheel Nederland? Deelt u de mening dat dit gezien de geconstateerde overcapaciteit in de markt marktverstoring werkt?

De situatie bij de Slufter is anders dan bij de andere rijksbaggerdepots. De Slufter bestaat uit een rijksdeel, een deel van het Havenbedrijf Rotterdam en een gezamenlijk deel. De openstelling voor geheel Nederland heeft uitsluitend betrekking op het deel van het depot dat eigendom is van het Havenbedrijf. Het Havenbedrijf treedt daardoor op als marktpartij en is daarmee ook gebonden aan de geldende (mededingings)regels.

10

Hoeveel kubieke meter bagger zal in de komende 10 jaar uit de rivieren gebaggerd moeten worden? Hoeveel kubieke meter is daarvan naar verwachting niet ernstig genoeg verontreinigd om in aanmerking te komen voor storting in Rijksbaggerdepots? Is het mogelijk, vanwege landelijk gebrek aan stortcapaciteit voor deze categorie bagger, de Rijksbaggerdepots hiervoor toch open te stellen? Zo nee, waarom niet? Welke oplossing kunt u aandragen voor de overcapaciteit?

In het project Ruimte voor de Rivier wordt circa 34 miljoen m³ materiaal ontgraven en in het project Maaswerken circa 20 miljoen m³.

Bij Ruimte voor de Rivier komt circa 1,5 miljoen m³ niet toepasbare baggerspecie vrij. Vanuit Maaswerken wordt geen baggerspecie aangeboden bij de rijksbaggerdepots.

Het beleid is er op gericht licht verontreinigd materiaal nuttig toe te passen. Het storten van deze categorie baggerspecie in de rijksbaggerdepots past daarom niet binnen het huidige beleid.

Een grote overcapaciteit in de rijksbaggerdepots is ongewenst, omdat het leidt tot onnodig hoge exploitatiekosten en inefficiënt ruimtegebruik. Mijn beleid is er op gericht een lange termijn strategie te ontwikkelen om vraag naar en aanbod van depotcapaciteit in overeenstemming te brengen. Hierin zullen uiteenlopende mogelijkheden worden bekeken. Medio 2011 zal ik hierover een besluit nemen.

11

Kunt u aangeven hoeveel bagger afkomstig uit binnenwateren nog op zee wordt gedumpt?

Niet zoute baggerspecie uit binnenwateren wordt niet op zee verspreid. Wel wordt er zoute baggerspecie uit zeehavens en vaarwegen op zee verspreid. Op basis van historie zal er in 2010 naar verwachting circa 20 miljoen m³ zoute baggerspecie op zee worden verspreid. Dit gebeurt conform de geldende internationale afspraken ter bescherming van de zeeën. De zoute baggerspecie die niet mag worden verspreid, wordt gestort in het daarvoor ingerichte depot de Slufter.

12

Deelt u de mening dat met het oog op de voldoende capaciteit in Rijksbaggerdepots, het zinvol is om deze in te zetten voor het storten van bagger ter ontlasting van de stort in voormalige zandwinputten? Zo nee, waarom niet?

Nee, die mening deel ik niet. Het Besluit bodemkwaliteit is er op gericht licht verontreinigd materiaal nuttig toe te passen. Dit betekent dat voor lichtverontreinigde bagger zo veel mogelijk naar een nuttige toepassing moet worden gezocht conform de vereisten van het Besluit bodemkwaliteit. Toepassing in voormalige zandwinputten is daarbij één van de mogelijkheden.